

Sygn. akt V GC 616/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Dowhanycz-Turoń
Protokolant: st. sekretarz sądowy Marzenna Ornaf	

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2015 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa J. N. (1)

przeciwko Miastu J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10 448,41 zł (dziesięć tysięcy czterysta czterdzieści osiem złotych czterdzieści jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty

- 1 223,41 zł od dnia 27.06.2012 r. do dnia zapłaty,

- 9 225,00 zł od dnia 27.06.2012 r. do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 940,00 zł tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 2 400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V GC 616/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa **J. N. (1)** prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) wystąpiła z powództwem przeciwko **Miastu J.** domagając się zasądzenia kwoty 10.448,41 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 1.223,41 zł od dnia 16.04.2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 9.225,00 zł od dnia 19.10.2011 r. do dnia zapłaty a także zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazała m.in., że (...) Sp. z o.o. siedzibą w W. zlecił powodowi wykonanie prac w postaci rozbiórki nawierzchni asfaltowych i fundamentów betonowych wraz z wywozem i utylizacją gruzu oraz roboty ziemne wraz z wywozem materiałów na zewnątrz. Za wykonanie przedmiotowych prac powód wystawił wykonawcy w dniu 11 marca 2011 r. fakturę VAT nr (...). Do faktury załączony został ponadto protokół obioru robót częściowy z dnia 10 marca 2011 r., podpisany zarówno przez powoda, jak i wykonawcę oraz protokół finansowy wykonanych robót.

Tytułem przedmiotowej faktury VAT z dnia 11 marca 2011 r. (...) Sp. z o. o. dokonała w dniu 20 maja 2011 r. zapłaty wynagrodzenia na rzecz powoda w wysokości 256 595,05 zł. Ponadto w dniu 12 maja 2011r. (...) Sp. z o. o. obciążyła powoda kosztami w łącznej kwocie 4 547,18 zł zobrazowanej fakturami nr (...). Z uwagi, iż obie strony względem siebie były równocześnie dłużnikami i wierzycielami, nastąpiła kompensata wierzytelności z faktury VAT nr (...) z tych względów do zapłaty pozostała kwota w wysokości 1 223,41 zł, wyliczona w sposób następujący (262 365,64 zł – wpłata wynagrodzenia powoda w wysokości 256 595,05 zł – potrącenie w wysokości 4 547,18 zł = 1 223,41 zł). Ponadto w dniu 13 września 2011r. Powód wystawił wykonawcy fakturę VAT nr (...) za dzierżawę płyt drogowych oraz bramy wjazdowej na plac budowy za okres od dnia 11 kwietnia 2011r. do dnia 11 lipca 2011r. Załącznikiem do faktury był podpisany przez obie strony protokół finansowy wykonanych robót. (...) Sp. z o. o. żadnej z w/w faktur nie zapłaciła i powód wystąpił przeciwko niej z powództwem. W dniu 23 maja 2012 r. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, mocą którego (...) Sp. z o. o. została zobowiązana o zapłaty powodowi kwoty 10.448,41 zł. Zasadzona kwota nie została jednak uregulowana. Postanowieniem z dnia 25 września 2012 r. Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w W. Wydział X Gospodarczy ogłosił upadłość (...) Sp. z o. o. Powód zgłosił swoją wierzytelność w postępowaniu upadłościowym w dniu 2 listopada 2012 r. Jednakże nie została ona zaspokojona. Powód żądanie uzasadniał treścią art. 366 § 2 kc i art. 647 kc stanowiących o solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy wobec wykonawcy.

W **odpowiedzi na pozew** (k.57) strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, m.in. że :

- nie istnieje po jego stronie solidarna odpowiedzialność za obowiązywanie (...) Sp. z o.o. w zakresie objętym pozwem,
- powód w żaden sposób nie udowodnił , iż spełnione zostały wymagania przepisu dotyczącego solidarnej odpowiedzialności inwestora,
- powód nie wskazał jaki stosunek zobowiązaniowy łączył pozwanego z (...) Sp. z o.o., do pozwu nie dołączono zlecenia z dnia 2 października 2010 roku wraz z aneksami z treści innych dołączonych do pozwu dokumentów w konsekwencji nie wiadomo jakiej treści powód zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę i czy była to umowa o roboty budowlane;
- powód nie udowodnił, że pozwany wiedział o zawarciu przez powoda z (...) sp. z o.o. umowy o roboty budowlane, że wyraził zgodę na zawarcie takiej umowy,
- wobec braku umowy o roboty budowlane nie sposób określić jaki był zakres robót wykonanych przez powoda i w konsekwencji jaka była ich wartość. Nie sposób również określić dlaczego powodowi (...) nie zapłacił kwoty 1.223,41 zł,
- kwota 9.225,00 zł brutto stanowiąca pozostałą część roszczenia powoda jest należnością z faktury VAT nr (...) z dnia 13.09.2011 roku. Z treści tej faktury wynika, że jest to należność z tyt. C. „ dzierżawa płyt drogowych oraz bramy wjazdowej drogi dojazdowej na plac budowy za okres od 11-04-2011 do 11.07.2011 – zgodnie z protokołem finansowym wykonanych robót nr 10 z dnia 5.09.2011 roku”. Treść faktury wskazuje zatem wprost, że nie jest to należność za roboty budowlane, zatem nie sposób mówić o odpowiedzialności pozwanego za cudzy dług w rozumieniu art. 647¹ kc,
- wobec braku umowy nie sposób ocenić zasadności żądania odsetek i terminów początku ich naliczania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Od 1984 r. na terenie J. i okolic J. N. (1) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie prac ogólnobudowlanych. Zatrudnia co najmniej kilku pracowników oraz dysponuje parkiem maszynowym umożliwiającym mu wykonywanie robót ogólnobudowlanych (posiada zarówno lekki i ciężki sprzęt budowlany oraz zaplecze do prowadzenia budów). Ze stroną pozwaną współpracował wielokrotnie w ramach prowadzonych robót budowlanych zarówno w charakterze wykonawcy, jak i podwykonawcy.

Miasto J. było inwestorem w zakresie realizacji budowy (...)w J.. Generalnym wykonawcą była firma (...) Sp. z o.o. siedzibą w W.. Wymieniona spółka wykonywała inwestycję przy użyciu podwykonawców, albowiem nie posiadała w swej dyspozycji odpowiedniej ilości pracowników, stosownego parku maszynowego i zaplecza budowy.

(...) Sp. z o.o. siedzibą w W. podjęła z J. N. (1) współpracę już we wstępnym etapie realizacji w/w inwestycji. Nie dysponując stosownymi materiałami do zorganizowania placu budowy i dojazdu na ten plac zleciła powodowi wykonanie drogi dojazdowej z płyt betonowych do budowy przez P., zabezpieczenie jego drzewostanu, wykonanie ogrodzenia i bramy dojazdowej za wynagrodzeniem. Następnie pisemnie zleciła wykonanie prac w postaci rozbiórki nawierzchni asfaltowych i fundamentów betonowych wraz z wywozem i utylizacją gruzu oraz roboty ziemne wraz z wywozem mas ziemnych na zewnątrz. Powód umówił się z generalnym wykonawcą na wynagrodzenie za wykorzystanie stanowiących jego własność płyt drogowych w okresie 3 miesięcy i bramy wjazdowej w okresie od 11.04.2011 r. do 11.07.2011 r. oraz prace rozbiórkowe, wywóz i utylizację urobku odpowiednio w kwotach po 262.365,64 zł i 9.225,00 zł.

Wszystkie w/w zlecone prace powód wykonał w całości a z płyt drogowych i bramy generalny wykonawca korzystał w okresie od 11.04.2011 r. do 11.07.2011 r. Prace na budowie w postaci wykopów nie mogłyby zostać rozpoczęte gdyby powód z własnych materiałów nie wybudował drogi dojazdowej i nie ogrodził placu budowy oraz nie wykonał bramy wjazdowej. Czynności te realizowane były w oparciu o dokumentację projektową oraz w uzgodnieniu z reprezentantami generalnego wykonawcy. J. N. (1) oraz jego pracownicy w liczbie co najmniej kilku (w tym m.in. D. R., W. N., T. W., R. G., R. P., R. G.) wykonywali roboty w strojach oznaczonych widocznymi emblematami firmy powoda na których widniał charakterystyczny znak graficzny i nazwa firmy (...). Również maszyny powoda realizujące zlecone mu prace na budowie Term (...) (w tym m.in.: wywrotki, koparki, spychacz) oznaczone były widocznymi emblematami jego firmy. Przedstawiciele inwestora, generalnego wykonawcy oraz kierownictwo budowy (tzw. kierownictwa budowy poruszające się po terenie budowy w białych kaskach) znali J. N. (1), wiedzieli o wykonywaniu przez jego przedsiębiorstwo szeregu w/w prac i w pełni akceptowali podejmowane przezeń czynności.

Za wykonanie przedmiotowych prac powód wystawił wykonawcy w dniu 11 marca 2011 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 262.365,64 zł. Do faktury załączony został protokół obioru robót częściowy z dnia 10 marca 2011 r., podpisany zarówno przez powoda, jak i generalnego wykonawcę oraz protokół finansowy wykonanych robót.

Tytułem przedmiotowej faktury VAT z dnia 11 marca 2011 r. (...) Sp. z o. o. dokonała w dniu 20 maja 2011 r. zapłaty wynagrodzenia na rzecz powoda w wysokości 256.595,05 zł.

W dniu 12 maja 2011r. (...) Sp. z o. o. obciążyła powoda kosztami w łącznej kwocie 4 547,18 zł zobrazowanej fakturami nr (...). Z uwagi, iż obie strony względem siebie były równocześnie dłużnikami i wierzycielami, nastąpiła kompensata wierzytelności z faktury VAT nr (...) i z tych względów do zapłaty na rzecz powoda pozostała kwota w wysokości 1 223,41 zł, wyliczona w sposób następujący (262.365,64 zł – wpłata wynagrodzenia powoda w wysokości 256.595,05 zł – potrącenie w wysokości 4.547,18 zł = 1.223,41 zł).

Ponadto w dniu 13 września 2011r. powód wystawił wykonawcy fakturę VAT nr (...) za dzierżawę płyt drogowych oraz bramy wjazdowej na plac budowy za okres od dnia 11 kwietnia 2011r. do dnia 11 lipca 2011r. Załącznikiem do faktury był podpisany przez obie strony protokół finansowy wykonanych robót.

Z uwagi, iż zapłata za przedmiotowe faktury nie nastąpiła, powód w dniu 28 lutego 2012r. wezwał (...) Sp. z o. o. do zapłaty należności w łącznej kwocie 10 448,41 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma. Spółka nie zapłaciła wymagalnych należności we wskazanym terminie. W dniu 15 marca 2012r. (...) Sp. z o. o., w odpowiedzi na przedmiotowe wezwanie wyraziła wolę spłaty przedmiotowego zadłużenia w formie ratalnej.

W piśmie z dnia 22 marca 2012r. powód nie wyraził zgody na ratalną spłatę zadłużenia, wzywając spółkę do zapłaty całości długu w terminie 3 dni od daty doręczenia pisma. Wobec braku zapłaty wystosował przeciwko generalnemu wykonawcy powództwo o zapłatę. W dniu 23 maja 2012 r. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wydał nakaz zapłaty w

postępowaniu nakazowym mocą którego (...) Sp. z o. o. została zobowiązana do zapłaty powodowi kwoty 10.448,41 zł. Zasądzona kwota nie została jednak uregulowana.

Powód wielokrotnie osobiście i poprzez swojego pełnomocnika pisemnie interweniował zarówno u generalnego wykonawcy jak i u inwestora o zapłatę nie uregulowanego wynagrodzenia dochodzonego pozwem. Poinformował również stronę pozwaną m.in. o uzyskaniu w/w nakazu zapłaty wskutek czego Miasto J. pismem z dnia 13.06.2012 r. (k.52) wezwało generalnego wykonawcę do natychmiastowego uregulowania w/w roszczenia i potraktowanie sprawy jako pilnej.

(zlecenie z dnia 02.10.2010 r. w zakresie podwykonawstwa k.12, 13, pismo k.14-15, protokół z negocjacji k.16,18 wraz z aneksem k. 19-21, faktura VAT k.22, protokół odbioru robót k. 23,10,29-30, protokół finansowy wykonanych robót k. 24-25, faktury VAT k. 26-28, wezwanie do zapłaty k.31, pismo z dnia 15.03.i 22.03.2012 r. 22-23, nakaz zapłaty k. 34, pisma z dnia 26.05.2011 r. k.46, 19.12.2012 r. k.47, 29.11.2012 r. k.48-50, 25.07.2012 r. k.51, 16.06.2012 r. k. 57, 02.10.2010 r. k.69-70, wyciąg z listy wierzytelności k.127, kopia umowy z 14.04.2010 r. k.156-168, raporty inżyniera kontraktu, protokoły z rad budowy, dziennik budowy k. 155 (płyta CD), kopia zarządzenia Prezydenta Miasta J. z dnia 19.12.2011 r. k.169-174, opis stanowiska pracy R. Ł. k.175-176, zeznania świadków : A. S. k.100-101, R. Ł. k. 120v-122v, J. N. (2) k. 122v-123v, W. N. k.193-193v, D. R. k.179, T. W. k.193, R. G. k.179v, R. P. k.179v, przesłuchanie powoda k.193v)

Postanowieniem z dnia 25 września 2012 r. Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w W. Wydział X Gospodarczy ogłosił upadłość (...) Sp. z o. o. Powód zgłosił swoją wierzytelność w postępowaniu upadłościowym w dniu 2 listopada 2012 r. Jednakże nie została zaspokojona. Syndyk uznał wierzytelności powoda w kwocie dochodzonej pozwem w nin. postępowaniu tj. w kwocie 10.448,41 zł.

Powód w 2013 r. zainicjował postępowanie o zawezwanie do próby ugodowej w sprawie zapłaty przez stronę pozwaną wynagrodzenia m.in. za prace objęte pozwem w nin. sprawie, jednakże strony nie doszły do porozumienia w toku postępowania pojednawczego.

(zawiadomienie k. 35-36, postanowienie k. 37-38, zgłoszenie wierzytelności k. 39-41, zawezwanie do próby ugodowej z odpowiedzią k. 42-45)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części. Sąd nie podzielił żadnego z zarzutów strony pozwanej.

W przedmiotowej sprawie powód jako podwykonawca prac realizowanych na zlecenie generalnego wykonawcy w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą (...) dochodził zapłaty za wykonane prace od strony pozwanej jako inwestora w/w zadania. Podstawę prawną żądania powoda stanowił przepis art. 647¹ § 5 k.c. Zgodnie z jego treścią zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Istotne przy tym jest, iż odpowiedzialność solidarna uzależniona jest jednak od zgody inwestora na wykonywanie prac przez podwykonawcę.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy powód wykazał, iż prowadził na rzecz generalnego wykonawcy roboty budowlane za które nie zostało zapłacone mu wynagrodzenie a nadto, że strona pozwana wyraziła zgodę na zawarcie przez (...) sp. z o.o. w W. umów z powodem.

Powyższe okoliczności wynikały z dowodów z dokumentów zgromadzonych w sprawie a także zeznań świadków A. S., R. Ł., J. N. (2), W. N., D. R., T. W., R. G., R. P. oraz ze spójnego z nimi przesłuchania powoda. Sąd przydał walor wiarygodności wszystkim dowodom zaoferowanym przez strony w niniejszej sprawie albowiem brak było podstaw do zakwestionowania tegoż ich waloru i nie czyniły tego również strony postępowania.

Zgromadzony w niniejszej sprawie bogaty materiał dowodowy wskazywał jednoznacznie, że powód w ramach istniejącej dokumentacji projektowej w ramach zadania inwestycyjnego pn. (...) na zlecenie generalnego wykonawcy wykonał tzw. urządzenie placu budowy, w tym wykonanie drogi dojazdowej z płyt betonowych do budowy przez P., zabezpieczenie jego drzewostanu, wykonanie ogrodzenia i bramy dojazdowej w tym za 3 miesięczny okres korzystania przez generalnego wykonawcę z płyt drogowych i bramy wjazdowej umówił się na stosowne wynagrodzenie. Nadto wymieniony wykonał na pisemne zlecenie generalnego wykonawcy prace w postaci rozbiórki nawierzchni asfaltowych i fundamentów betonowych wraz z wywozem i utylizacją gruzu oraz roboty ziemne wraz z wywozem mas ziemnych na zewnątrz za co również umówił się na stosowne wynagrodzenie. Wszystkie w/w zlecone czynności powód wykonał w całości zgodnie z umowami, co wynikało z :

- faktury VAT nr (...) z dnia 11 marca 2011 r. wraz z dołączonym do niej protokołem obioru robót częściowym z dnia 10 marca 2011 r., podpisanym zarówno przez powoda, jak i generalnego wykonawcę oraz protokołem finansowym wykonanych robót,

- faktury VAT nr (...) z dnia 13 września 2011r. wraz z załącznikiem do faktury który był podpisany przez obie strony i protokołem finansowym wykonanych robót.

O fakcie wykonania w/w czynności przez powoda świadczyło również poczynione przez generalnego wykonawcę tzw. uznanie niewłaściwe jego roszczenia w dniu 15 marca 2012r. albowiem w piśmie z tegoż dnia (...) spółka z.o.o. w W. nie przeczyła zasadności roszczenia powoda i co więcej wyraziła wolę spłaty przedmiotowego zadłużenia w formie ratalnej. Dodatkowym potwierdzeniem tezy o wykonaniu czynności objętych pozwem jest również fakt, iż syndyk (...) Sp. z o. o. w W. w upadłości likwidacyjnej uznał wiarygodność powoda w kwocie dochodzonej pozwem w nin. postępowaniu tj. w kwocie 10.448,41 zł.

Sąd miał na uwadze, że w/w czynności powód wykonał na podstawie umów o roboty budowlane. Zgodnie z art. 647 k.c. rzez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. Przez obiekt budowlany zgodnie z art. 3 ust. 1 a, b, c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U.2010.243.1623 j.t.) należy rozumieć: budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, obiekt małej architektury. Zważyć przy tym trzeba, że umowa o roboty budowlane, choć wywodzi się z instytucji umowy o dzieło i mogłaby być jedynie podtypem tej umowy, pozostała umową odrębną (vide : uzasadnienie do wyroku SN z dnia 5 marca 1997 r., II CKN 28/97). Jak wskazuje Sąd Najwyższy zasadniczym kryterium rozróżnienia umowy o dzieło od umowy o roboty budowlane jest ocena realizowanej inwestycji stosownie do wymagań prawa budowlanego. Chodzi więc o przedsięwzięcie o większych rozmiarach, zindywidualizowanych właściwościach zarówno fizycznych, jak i użytkowych, i co szczególnie istotne - poza nielicznymi wyjątkami - towarzyszy temu wymaganie projektowania i zinstytucjonalizowany nadzór (vide : wyrok SN z dnia 25 marca 1998 r., II CKN 653/97). "Praktyka obrotu cywilnoprawnego pokazuje, że przedmiotem umowy o prace budowlane są roboty obejmujące duże i skomplikowane prace budowlane. Niewielkie i proste prace stanowią z reguły w dalszym ciągu przedmiot umowy o dzieło" [A. Brzozowski, Kodeks cywilny, s. 187]. Mając powyższe na uwadze Sąd stwierdził, iż prace wykonane przez powoda niewątpliwie prowadzone były w ramach zadania inwestycyjnego pn. (...) którego realizacja odbywać się mogła tylko i wyłącznie w oparciu o dokumentację projektową i zinstytucjonalizowany nadzór (vide : dziennik budowy). Do dokumentacji tejże wyraźnie odwołano się w pisemnym zleceniu z dnia 02.10.2010 r. (k.12). Oczywistym również jest, że gdyby nie istniała stosowna dokumentacja projektowa to powód po pierwsze nie mógłby wybudować drogi dojazdowej, ogrodzenia placu budowy i bramy wjazdowej, po drugie nie wiedziałby jak oznaczyć ich przebieg, a po trzecie ani generalny wykonawca ani inwestor nie zezwolili by mu na prowadzenie owych robót wbrew lub bez stosownej dokumentacji projektowej. Przedmiotem umowy o rzezony roboty budowlane powoda były czynności obejmujące niewątpliwie duże i skomplikowane prace budowlane jak prowadzenie robót rozbiórkowych (nawierzchnie asfaltowe, betonowe, fundamenty betonowe), ziemnych wykopów

podobiektowych z wywózką i utylizacją gruzu. Nadto do robót budowlanych niewątpliwie zaliczyć trzeba prace związane z wybudowaniem drogi dojazdowej i ogrodzeniem placu budowy wraz z bramą wjazdową do czego konieczne było użycie płyt betonowych i ogrodzenia i ich udostępnienie generalnemu wykonawcy za wynagrodzeniem na okres 3 miesięcy.

Sąd zważywszy na dowody zgromadzone w niniejszej sprawie doszedł do jednoznacznego przekonania, iż strona pozwana wyraziła zgodę na zawarcie przez (...) sp. z o.o. w W. umów z powodem. Zgoda inwestora na umowę między wykonawcą a podwykonawcą, do której nie stosuje się rygorów art. 63 § 2 k.c., może być wyrażona w dowolny sposób dostatecznie ją ujawniający (art. 60 k.c.). Jeżeli zatem ogólne zasady wykładni oświadczeń woli pozwalają na stwierdzenie, że inwestor wyraził zgodę na konkretną umowę (jej projekt), z której wynika zakres jego odpowiedzialności solidarnej, to okoliczność ta jest wystarczająca dla uznania skuteczności tej zgody. W wypadku, gdy inwestor zostanie wprowadzony w błąd, dostateczną ochronę zapewni mu możliwość powołania się na wady złożonego oświadczenia woli (vide : uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r. III CZP 6/08). W powołanej wyżej uchwale Sąd Najwyższy uznał, że istnieją dwie możliwe drogi uzyskania przez wykonawcę zgody inwestora na zawarcie umowy z podwykonawcą. Drogę pierwszą, którą można określić jako sformalizowaną (uregulowana została w art. 647¹ § 2 zdanie drugie k.c.) ale nie miała ona w niniejszej sprawie zastosowania oraz drogę drugą. Odnośnie tegoż rozwiązania Sąd Najwyższy wskazał na mniej sformalizowany sposób wyrażenia zgody przez inwestora. Dla uzyskania tej zgody nie jest konieczne przedstawienie inwestorowi przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu wraz z częścią dokumentacji - wystarczy, gdy inwestor uzyska informacje o osobie podwykonawcy oraz treści umowy zawartej pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą. Nieistotne jest źródło tej wiedzy, natomiast niezbędne jest, aby umowa została zindywidualizowana podmiotowo i przedmiotowo. Po uzyskaniu takiej wiedzy inwestor może w dowolnej formie oraz w dowolnym czasie wyrazić zgodę. Zgoda ta może zostać wyrażona w sposób dorozumiany (art. 60 k.c.).

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 09.04.2013 r. (I A Ca 20/13) przepis art. 647¹ k.c., stanowiąc o konieczności wyrażenia przez inwestora zgody na zawarcie umowy o roboty budowlane między wykonawcą a podwykonawcą, nie określa szczególnych warunków skuteczności zgody wyrażonej wprost, należy więc uznać, że przesłanki skuteczności zgody inwestora wyrażonej wprost - ustnie lub na piśmie - określają przepisy ogólne kodeksu cywilnego dotyczące skuteczności oświadczenia woli. Omawiany przepis nie określa też warunków skuteczności zgody wyrażonej przez inwestora w sposób dorozumiany, lecz aktywny, a więc przez aktywne zachowanie ujawniające jego zgodę w sposób dostateczny. Określa jedynie warunki skuteczności zgody wyrażonej milcząco, a więc także w sposób dorozumiany, ale bierny. Jest to przedstawienie inwestorowi przez wykonawcę umowy zawartej z podwykonawcą lub jej projektu wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, przy czym przedstawienie to musi być kierunkowe - w celu wyrażenia przez inwestora zgody na zawarcie takiej umowy podwykonawczej. Warunki te są restrykcyjne i surowe, wymaga tego bowiem wyjątkowy charakter odpowiedzialności inwestora za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy, jak również szczególny charakter milczenia jako jednego ze sposobów dorozumianego oświadczenia woli. Najistotniejszym warunkiem skuteczności tak wyrażonej zgody inwestora jest znajomość treści umowy zawartej między wykonawcą i podwykonawcą. Chociaż, jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 6/08 (OSNC 2008, Nr 11, poz. 121), nie ma podstaw do rozciągania wymagań dotyczących skuteczności milczenia inwestora na wypadki dorozumianego wyrażenia przez niego zgody w sposób czynny, to jednak zgoda wyrażona w taki sposób musi dotyczyć konkretnej umowy, o określonej treści zawartej ze zindywidualizowanym podmiotem w zakresie wszystkich istotnych postanowień, szczególnie tych, które decydują o wysokości wynagrodzenia. Jeżeli zatem ogólne zasady wykładni oświadczeń woli pozwalają na stwierdzenie, że inwestor wyraził zgodę na konkretną umowę (jej projekt), z której wynika zakres jego odpowiedzialności solidarnej, to okoliczność ta jest wystarczająca do uznania skuteczności tej zgody. Milczące wyrażenie zgody jest jednym z rodzajów dorozumianego oświadczenia woli (wyrażenia zgody), jeżeli zatem ustawodawca konstruując w art. 647¹ § 2 zdanie drugie k.c. warunki skuteczności milczącego wyrażenia zgody, przypisał decydujące znaczenie znajomości inwestora treści umowy podwykonawczej, a ściślej możliwości zapoznania się z treścią tej umowy, to jest to istotna wskazówka przy wykładni art. 647¹ § 1 zdanie pierwsze k.c. w

zakresie warunków skuteczności dorozumianego czynnego wyrażenia zgody przez inwestora. Elementem wyrażanej w taki sposób zgody powinna być świadomość inwestora, na co wyraża zgodę, a wobec tego warunkiem skuteczności takiej zgody jest możliwość zapoznania się inwestora przynajmniej z tymi postanowieniami umowy wykonawcy z podwykonawcą, które określają zakres jego odpowiedzialności za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy.

Należy wobec powyższego uznać, że zgoda inwestora, wyrażona w sposób dorozumiany czynny, na zawarcie umowy wykonawcy z podwykonawcą, jest skuteczna, gdy dotyczy konkretnej umowy, której istotne postanowienia, decydujące o zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora z wykonawcą za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy są znane inwestorowi, albo z którymi miał możliwość zapoznania się. Inwestor nie musi znać treści całej umowy lub jej projektu, a jego znajomość istotnych postanowień umowy podwykonawczej decydujących o zakresie jego odpowiedzialności nie musi pochodzić od wykonawcy lub podwykonawcy, może mieć dowolne źródło i nie musi być ukierunkowana na wyrażenie zgody na zawarcie umowy podwykonawczej. Tym różnią się warunki skuteczności zgody dorozumianej czynnej od surowszych warunków skuteczności milczącego wyrażenia zgody, określonych w art. 647⁽¹⁾ § 2 zdanie drugie k.c. Taką wykładnię art. 647⁽¹⁾ § 2 zdanie pierwsze k.c. w zakresie warunków skuteczności dorozumianej czynnej zgody inwestora uzasadnia też charakter jego odpowiedzialności. Skoro zgodnie z art. 647⁽¹⁾ § 5 k.c. inwestor odpowiada za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy, a jego solidarna odpowiedzialność z wykonawcą ma charakter ustawowej solidarnej odpowiedzialności gwarancyjnej za cudzy dług, on zaś sam pełni rolę ustawowego poręczyciela gwarancyjnego wykonawcy, to niewątpliwie warunkiem tej odpowiedzialności jest to, by znał lub miał możliwość poznania tych postanowień umowy wykonawcy z podwykonawcą, które wyznaczają zakres jego odpowiedzialności (por. wyrok SN Z dnia 4 lutego 2010 r. w sprawie III CSK 152/10). Te warunki w okolicznościach rozpoznawanej sprawy zostały spełnione. Fakt wiedzy strony pozwanej o wykonywaniu robót budowlanych przez powoda i ich zakresie wynikał z tego, iż powód wielokrotnie osobiście i poprzez swojego pełnomocnika pisemnie (pisma z dnia 25.05.2011 r., 19.12., 2012 r., 29.11.2012 r., 25.07.2012 r. k. 46-51) interweniował u strony pozwanej jako inwestora o zapłatę nie uregulowanego wynagrodzenia dochodzonego pozwem przez generalnego wykonawcę. Zatem inwestorowi znany był niewątpliwie zarówno zakres umów powoda z generalnym wykonawcą jak i zakres ustalonych wynagrodzeń objętych pozwem. Powód poinformował również stronę pozwaną osobnym pismem o uzyskaniu nakazu zapłaty (k.34) wskutek czego Miasto J. pismem z dnia 13.06.2012 r. (k.52) wezwało generalnego wykonawcę do natychmiastowego uregulowania w/w roszczenia i potraktowanie sprawy jako pilnej. Co więcej Miasto J. zwracało się do powoda o informowanie go czy generalny wykonawca zaległości w płatnościach uregulował (k.46). Zatem z korespondencji przed procesowej stron wynikało jednoznacznie, iż strona pozwana wiedziała dokładnie jakich umów dotyczą roszczenia powoda i jakich kwot domaga się od generalnego wykonawcy i uznawała swoją odpowiedzialność solidarną z generalnym wykonawcą. Istotne przy tym jest, że w żadnym z pism kierowanych w odpowiedzi do powoda nie wskazywała na brak swojej odpowiedzialności solidarnej za zapłatę dwóch spornych faktur VAT i brak zasadności jego pism wzywających do zapłaty. Obecne więc stanowisko pozwanej dotyczące nie istnienia jej solidarnej odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzeń powoda z dwóch spornych faktur (nota bene zapoczątkowane dopiero od czasu odpowiedzi na zawezwanie do próby ugodowej we wrześniu 2013 r.) uznać więc należało za co najmniej niekonsekwentne. O zgodzie pozwanej przesądza również jednoznacznie okoliczność, że J. N. (1) oraz jego pracownicy w liczbie co najmniej kilku (w tym m.in. D. R., W. N., T. W., R. G., R. P., R. G.) wykonywali roboty w strojach oznaczonych widocznymi emblematami firmy powoda na których widniał charakterystyczny znak graficzny i nazwa firmy (...). Również maszyny powoda realizujące zlecane mu prace na budowie (...)(w tym m.in.: wywrotki, koparki, spychacz) oznaczone były widocznymi emblematami jego firmy. Sąd miał na uwadze, iż przedstawiciele inwestora, generalnego wykonawcy oraz kierownictwo budowy (poruszający się po terenie budowy w białych kaskach) znali J. N. (1), wiedzieli o wykonywaniu przez jego przedsiębiorstwo szeregu w/w prac i w pełni akceptowali podejmowane przezeń czynności. Wiedzieli również o tym, że generalny wykonawca nie posiada zaplecza budowy, stąd ogrodzenie i brama wjazdowa należą do powoda.

Mając powyższe względy na uwadze Sąd uznał, iż roszczenia powoda objęte fakturami wskazanymi w pozwie były uzasadnione i z tej przyczyny zasądził na rzecz powoda jak w punkcie I wyroku.

O odsetkach ustawowych od zasądzonego roszczenia orzeczono na podstawie art. 481 §1 i 3 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Zgodnie z regulacją art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenia powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do zapłaty. „Niezwłocznie” nie oznacza przy tym „natychmiast”, lecz w terminie realnym, uwzględniającym okoliczności miejsca i czasu oraz treść art. 354-355 k.c. Termin ten w sytuacjach typowych należy określić na 14 dni (vide : wyrok SN z dnia 13.12.2006 r. II CSK 293/06, wyrok SN z dnia 28.5.1991 r. II CR 623/90). Najwcześniejszym dniem jaki wedle zgromadzonych w niniejszym postępowaniu dowodów wskazywał na pozyskaną przez stronę pozwaną wiedzę o roszczeniach powoda był dzień 13.06.2012 r. Pozwana bowiem w piśmie z tegoż dnia (k. 52 akt) skierowała do spółki (...) żądanie aby zapłaciła J. N. (1) zaległe należności. Termin 14 dniowy na spełnienie świadczenia upływał więc pozwanej po 14 dniach tj. w dniu 27.06.2012 r. Odsetki za opóźnienie w jego zapłacie należne więc były powódce od w/w dnia wymagalności.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. powód bowiem nieznacznie uległ w swoich żądaniach tj. w zakresie odsetek ustawowych. Z tej przyczyny Sąd w całości stronę pozwaną obciążył kosztami postępowania na które składały się : opłata od pozwu w wysokości 523 zł, koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego opiewające na 2.400,00 zł zgodnie z §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd podczas rozprawy w dniu 29.01.2015 r. pominął dowód z przesłuchania strony pozwanej albowiem prawidłowo wezwana pod tym rygorem na rozprawę celem przesłuchania nie stawiła się i nie usprawiedliwiła swojej nieobecności w sposób wymagany przepisami procedury cywilnej (potwierdzenie odbioru k. 113).